

מדיניות אכיפת עבירת אי עטיית מסיכה ע"י פקחי רשות מקומית –

מבוססת על המדיניות שנוסחה על ידי משטרת ישראל

1. השימוש במסכות פה ואף במרחב הציבורי מהווה לדעת גורמי משרד הבריאות אמצעי מרכזי למיגון האוכלוסייה ומניעת התפשטות מגפת הקורונה. לאור זאת נקבע בצו בריאות העם, כי שהייה ללא מסיכה במקום שאינו מקום המגורים מהווה עבירה פלילית בגינה ניתן להטיל קנס מנהלי בסך 500 ₪.
2. בתיקון לחוק לתיקון ולקיום תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש- אכיפה) התש"ף – 2020, הוקנו לפקחי הרשויות המקומיות ומפקחי משרדי הממשלה סמכויות להטלת קנסות מנהליים בגין אי עטיית מסיכה וזאת בצד הסמכות הקיימת לשוטרים לפעול בתחום זה.
3. את המסכה יש לעטות באופן שיכסה את הפה ואת האף. יש לשים לב כי מגן פנים אינו מסיכה.

מקרים בהם אי עטיית מסיכה אינה מהווה עבירה:

1. קטין מתחת לגיל 7.
2. אדם שמחמת מוגבלות נפשית, שכלית או רפואית מתקשה באופן משמעותי או שנמנעת ממנו האפשרות עקב מוגבלותו האמורה לכסות את הפה ואת האף.
3. אדם המבצע פעילות ספורט.
4. אדם השוהה במקום סגור או מופרד בלא אדם נוסף, או אדם השוהה במקום כאמור עם אנשים הגרים באותו מקום איתו.
5. בעת מתן הרצאה, שיעור או צורך אחר בדיבור גלויות, ניתן להוריד את המסכה לזמן הפעילות, וזאת בתנאי שהאדם הקרוב ביותר נמצא במרחק העולה על 2 מטר או כאשר קיימת מחיצה מפלסטיק קשיח מעל לגובה הראש לפחות בין האנשים ו/או התלמידים. צורך כאמור עשוי להיות גם במצב בו האדם אוכל, שותה או מעשן.

במקרים אלה בהם לא בוצעה עבירה ולא יוטל קנס!

מדיניות אכיפה

ככלל, המענה לעבירה מסוג זה יכול להתבצע בהסברה, הידברות ואזהרה או ברישום דו"ח קנס. בכל מקרה של ביצוע עבירה יש לפעול בשיקול דעת ובשום שכל, נוכח הנסיבות ובהתאם לכללים הבאים:

א. מיקום

- 1) ככלל, האכיפה תתבצע במרחב הציבורי, ובבתי עסק וכן בכל מקום פתוח לציבור (כולל בתי כנסת) או שיש בו קבלת קהל. בנוסף, תתבצע אכיפה בתחבורה ציבורית.
- 2) לא תתבצע אכיפה במקומות עבודה שאינם מקבלים קהל, במוסדות חינוך, בתי חולים ומשרדים שאין בהם קבלת קהל.
- 3) יש לתת עדיפות גבוהה לאכיפה באזורים בעלי תחלואה גבוהה / אזורים אדומים. יש למקד את כוחות האכיפה ולהגביר את הנוכחות באזורים אלה, ובהם לבצע אכיפה מאסיבית.

ב. נסיבות העבירה

- 1) האכיפה ע"י קנסות תתמקד באנשים הנמצאים באזורים בהם אי עטיית מסיכה יוצרת סיכון חמור להדבקה - מקומות סגורים ומקומות הומי קהל וצפופים בעיקר. דוגמאות: אדם ללא מסיכה במרכז מסחרי או קניון הומה אדם, אדם ללא מסיכה בהתקהלות גדולה וצפופה - פאבים, מועדונים וכו'.
- 2) לעומת זאת, כאשר אדם אינו עוטה מסיכה בנסיבות שבהן הסיכון להדבקה נמוך באופן יחסי, ניתן לפעול בדרך של הסברה ואזהרה ולא לבצע אכיפה כצעד ראשון. דוגמאות: אדם הולך לתומו במקום בו אין איש בסביבתו, משפחה גרעינית הנמצאת לבד וכו', ויש ברשותם מסיכות בהישג יד.

3) יובהר כי כל מסיכה המכסה את הפה ואת האף עונה לדרישות החוק ואין לדרוש מאדם להשתמש במסיכה ייעודית בלבד.

4) בהחלטה האם להטיל קנס או להסתפק בהסברה ואזהרה ניתן להביא בחשבון גם את השיקולים הבאים:

- א) האם האדם אינו עוטה את המסיכה כלל או שהוא עוטה אותה באופן שאינו מכסה את הפה והאף כנדרש (ככל שעוטה את המסיכה אך לא בהתאם לנדרש, בפעם הראשונה ניתן להסתפק באזהרה).
- ב) האם האדם שאינו עוטה מסיכה נושא אותה איתו (במקרה שכן - יש להסתפק באזהרה).
- ג) האם מדובר בעבירה ראשונה של אי עטיית מסיכה או שאותו אדם עבר עבירה כזו בעבר? הפקח יבדוק במערכת הממוחשבת תומכת הפעילות, האם האדם כבר ביצע עבירה דומה בעבר. ככל שמופיעה כזו - ישקול מתן קנס גם אם האדם נושא עימו מסיכה)

ג. אוכלוסיות מיוחדות / מוגבלות

- 1) בעת מפגש עם אדם עם מוגבלות נפשית, שכלית או רפואית הניכרת לעינו של הפקח או המובאת לידיעתו באופן אחר שאינו עוטה מסיכה - אין להטיל קנס.
- 2) היה ספק בשאלה האם המוגבלות מונעת או מקשה באופן משמעותי מהאדם לעטות את המסיכה - יש להימנע מהטלת הקנס.
- 3) יחד עם זאת יש לפעול בהסברה ולהבהיר את חשיבות עטיית המסיכה, בדרך ובשפה המותאמים ככל הניתן לאדם עם המוגבלות.

ד. קטינים:

- 1) קטין מתחת לגיל 7 שאינו עוטה מסיכה אינו מבצע עבירה.
- 2) אין להטיל קנסות על קטינים מתחת לגיל 16 . יחד עם זאת יש להדגיש ולהבהיר לקטין את חשיבות עטיית המסיכה, להזהירו וליידע את ההורה.
- 3) מעל גיל 16 - יש להפעיל שיקול דעת בהתאם לנסיבות העבירה (האם הקטין נמצא במקום הומה קהל, האם יש ברשותו מסיכה), מידת בגרותו של הקטין, כפי שנראית לעין, יש להסביר לו את הדברים בדרך ובשפה המותאמים לגילו ולמידת בגרותו וככל הניתן ליידע את ההורים, על העבירה שבוצעה והקנס המוטל. אין לעכב את הקטין לצורך מתן הודעה להורים.

ה. משפחות:

הבחין הפקח במשפחה וכל בני המשפחה אינם עוטים מסיכות כנדרש- יסתפק במתן קנס בגין העבירות שבוצעו על ידי ההורה / הורים ויימנע מהטלת קנס בגין כל הילדים, אלא בנסיבות חריגות.